

Asia: VN/26445/2023

Lausuntopyyntö Kuluttajaluotto- ja rahoituspalvelujen etämyyntityöryhmän mietinnöstä

1 Yleiset huomiot

Yleiset huomiot

Hovioikeus kiittää mahdollisuudesta lausua mietinnöstä. Helsingin hovioikeus kannattaa mietinnössä esitettyjä kuluttajansuojaa täsmentäviä ehdotuksia.

2 Kuluttajaluottodirektiivin täytäntöönpano

2.1 Yleiset huomiot

Hovioikeudella ei ole tältä osin lausuttavaa.

2.2 Soveltamisalan laajennus

Hovioikeudella ei ole tältä osin lausuttavaa.

2.3 Luottokelpoisuuden arviointi ja sopimusoikeudelliset seuraamukset

Luottokelpoisuuden arvioinnin laiminlyönnin sopimusoikeudelliset seuraamukset ovat aiemmin olleet Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisukäytännön varassa (OPR-Finance, C-679/18). Hovioikeus kannattaa, että sopimusoikeudellisista seuraamuksista säädetään, kuten mietinnössä on ehdotettu. Esitetty muutos selkeyttää kuluttajan oikeussuojaa ja edistää pääsyä oikeuksiin.

Hovioikeus katsoo tärkeäksi, että luottokelpoisuus edellytetään tarkistettavan positiivisesta luottorekisteristä mietinnössä esitetyllä tavalla. Riittävänä ei ole pidettävä kuluttajan omaa ilmoitusta luottokelpoisuuteen vaikuttavista seikoista edes yhdistettynä maksuhäiriömerkinnän selvittämiseen saatikka luotonantajan ylläpitämien omien rekisterimerkintöjen tarkistamiseen.

Luottokelpoisuuden kytkeminen tehokkaasti kuluttajaluoton saantiedellytyksiin ehkäisee ylivelkaantumista. Mietinnössä esitetyn sääntelyn tavoitteena on ollut ylivelkaantumisen torjuminen hallitusohjelmaan kirjatulla tavalla (Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjausta ylivelkaantumisen torjumisesta (Vahva ja välittävä Suomi, 2023, s. 102, 191–192).

Käsillä on katsottava olevan yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 3 luvun 10 §:ssä tarkoitettu yleinen este, mikäli velallisen velkaantumiseen johtaneita toimia voidaan kokonaisuutena arvioiden pitää piittaamattomina ja vastuuttomina. Pääsy yksityishenkilön velkajärjestelyn piiriin vaikeutuu, mikäli kestäväntaloudenpitoa paikataan kuluttajaluotolla. Luottokelpoisuuden edellyttäminen luotonsaajalta estää jo ylivelkaantuneiden kuluttajien taloudenpidon vaikeutumista edelleen ja siten edesauttaa pääsyä yksityishenkilön velkajärjestelyn piiriin, mikä on merkittävä ohjelmaan itsenäisenä tavoitteena (Vahva ja välittävä Suomi, 2023, s. 192).

2.4 Rekisteröintivelvollisuuden laajennus

Hovioikeudella ei ole tältä osin lausuttavaa.

2.5 Muut huomiot

-

3 Kuluttajaoikeusdirektiivin muutosdirektiivin täytäntöönpano

Kuluttajaoikeusdirektiivin muutosdirektiivin täytäntöönpano

Hovioikeudella ei ole tältä osin lausuttavaa.

4 Vaikutusten arviointi

4.1 Kuluttajaluottodirektiivin täytäntöönpano

Sopimusoikeudellisista seuraamuksista säättäminen luottokelpoisuuden laiminlyönnin seurauksena voi lisätä kuluttajaluottoja koskevien riitojen määrää myös yleisissä tuomioistuimissa.

4.2 Kuluttajaoikeusdirektiivin muutosdirektiivin täytäntöönpano

Hovioikeudella ei ole tältä osin lausuttavaa.

5 Muut huomiot

Muut huomiot

Hovioikeudella ei ole enemmälti lausuttavaa.

Lausunnon on valmistellut asessori Otto Vahtera.

Hovioikeuden presidentti Asko Välimaa

Ijäs Jonna
Helsingin hovioikeus